

РЕПУБЛИКА СРПСКА
Агенција за осигурање Републике Српске
Бања Лука

Бана Милосављевића 8/II
e-mail:kabinet@azors.rs.ba; www.azors.rs.ba
тел/факс: +387 51 228-910, 228-920

REPUBLIC OF SRPSKA
The Insurance Agency of Republic of Srpska
Banja Luka

St. Bana Milosavljevića 8/II
e-mail:kabinet@azors.rs.ba; www.azors.rs.ba
phone/fax: +387 51 228-910, 228-920

ИЗВЈЕШТАЈ
о раду Агенције за осигурање Републике Српске
за период од 01.01.2018. до 31.12.2018. године

Број: УО-6/19
Датум: 12.06.2019. године

Бања Лука, јун 2019. године

С А Д Р Ж А Ј

УВОДНА РИЈЕЧ	4
1. АГЕНЦИЈА ЗА ОСИГУРАЊЕ РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ	6
1.1. Мисија, визија и циљеви	6
1.2. Надлежности Агенције.....	7
1.3. Органи управљања и организациона структура	9
1.3.1. Органи управљања	9
1.3.2. Организациона структура.....	9
1.4. Законодавни оквир	12
2. РЕГУЛАТОРНЕ И НАДЗОРНЕ АКТИВНОСТИ АГЕНЦИЈЕ.....	13
2.1. Регулаторне активности.....	13
2.2. Надзорне активности и лиценцирање.....	16
2.2.1. Издавање дозвола за рад и издавање других одобрења.....	16
2.2.2. Надзорне активности.....	20
2.2.2.1. Континуирани надзор	20
2.2.2.2. Редовне и ванредне контроле.....	27
2.2.2.3. Мјере надзора.....	29
3. АКТИВНОСТИ У ВЕЗИ СА ЗАШТИТОМ ПОТРОШАЧА У ОСИГУРАЊУ	32
3.1. Омбудсман у осигурању	32
3.1.1. Активности у вези са приговорима/захтјевима за вансудско рјешавање спорова из осигурања.....	33
3.1.2. Едукација потрошача у осигурању	34
3.1.3. Друге активности Омбудсмана у осигурању од значаја за кориснике услуга осигурања.....	35
4. УНАПРЕЂЕЊЕ РАДА И САРАДЊА СА ДРУГИМ ИНСТИТУЦИЈАМА.....	36
4.1. Унапређење супервизорских пракси	36
4.2. Унапређење тржишта обавезног осигурања од аутоодговорности – Активности у вези са постепеним увођењем система слободног одређивања цијена/премија	37
4.3. Информациони систем Агенције	38
4.4. Сарадња са другим институцијама	39
4.4.1. Сарадња са домаћим институцијама.....	39
4.4.2. Сарадња са иностраним институцијама	41
4.5. Едукација и повећавање јавне свијести о значају осигурања	43

Табеле

Табела 1: Структура запослених према нивоу образовања.....	10
Табела 2: Специјалистичка и стручна знања запослених.....	11
Табела 3: Преглед издатих дозвола, те уписа и брисања из регистра учесника на тржишту осигурања, у периоду од 01.01. до 31.12.2018. године.....	18
Табела 4: Сагласности, дозволе, уписи промјена података у регистрима код Агенције, мишљења и потврде, у периоду од 01.01. до 31.12.2018. године	20
Табела 5: Преглед прописаних извјештаја који се достављају Агенцији.....	22
Табела 6: Информације/мишљења из континуираног надзора у периоду од 01.01. до 31.12.2018. године	25
Табела 7: Изречене мјере надзора, издати прекршајни налози и поднесени захтјеви за покретање прекршајног поступка, у периоду од 01.01. до 31.12.2018. године.....	29
Табела 8: Структура приговора/захтјева за вансудско рјешавање спорова по врстама осигурања.....	33
Табела 9: Преглед рјешавања Омбудсмана по приговорима/захтјевима за вансудско рјешавање спора и другим писаним поднесцима.....	34

УВОДНА РИЈЕЧ

Агенција за осигурање Републике Српске (у даљем тексту: Агенција) је основана законом, као самостални и независни регулаторно – надзорни орган који дјелује у циљу заштите права и интереса осигураника, трећих лица, корисника осигурања и чланова добровољних пензијских фондова, те општег унапређења тржишта осигурања и добровољног пензијског осигурања (у даљем тексту: тржиште осигурања). Агенција за свој рад одговара Народној скупштини Републике Српске.

У овом извјештају даје се преглед активности које је Агенција проводила у 2018. години, у складу са својим законским надлежностима.

Регулаторне активности Агенције заснивале су се првенствено на доношењу подзаконских прописа из области заступања и посредовања у осигурању и добровољног пензијског осигурања, те учешћу представника Агенције у изради Нацрта Закона о измјенама и допунама Закона о друштвима за осигурање. Смањена је и јединствена основа, која се користи приликом обрачуна основне премије осигурања од аутоодговорности, за 10%, те је на тај начин дошло до смањења премије обавезног осигурања од аутоодговорности за све врсте моторних возила. Унапријеђен је и систематичније уређен начин рада и правила поступка рјешавања жалби/приговора из осигурања који су у надлежности Омбудсмана у осигурању.

Поред обављања активности континуираног надзора учесника на тржишту осигурања, које су засноване на идентификовању ризика и анализи финансијских, актуарских, статистичких и других извјештаја, у току 2018. године покренуте су и 23 контроле учесника на тржишту осигурања. Посебан значај је дат контролама тржишног понашања приликом закључивања уговора о осигурању од аутоодговорности, те се 11 покренутих контрола односило на ванредне контроле овог сегмента пословања друштава за осигурање, заступника и посредника у осигурању. На основу спроведених контрола, Агенција је налагала различите надзорне мјере, те издавала прекршајне налоге и подносила захтјеве за покретање прекршајних поступака.

Посебан и битан сегмент дјеловања Агенције представља непосредна заштита и комуникација са потрошачима на тржишту осигурања, путем Омбудсмана у осигурању и стручних служби Агенције.

У оквиру развојних активности, усвојен је Стратешки оквир припреме за прелазак на регулаторни оквир заснован на Солвентности II којим су утврђени приоритети дјеловања Агенције, и то кроз три групе активности. Циљ је да реализацијом ових активности и Агенција и друштва за осигурање идентификују ниво спремности и потребних ресурса за имплементацију Солвентности II, а како би се минимизирали почетни негативни ефекти које носи промјена концепта пословања. Треба истаћи да овај стратешки оквир полази од законом прописаних надлежности Агенције, не прејудуцирајући рокове промјене законског оквира за осигурање у Републици Српској.

Реализацијом активности припреме друштава за осигурање у Републици Српској за прелазак на регулаторни режим заснован на Солвентности II, Агенција у оквиру својих надлежности пружа оперативну подршку процесу приступања Европској унији.

Путем свог представника у Радној групи за извјештавање и имплементацију међународних обавеза из области спречавања прања новца и финансирања терористичких активности, именованог од стране Владе Републике Српске, Агенција прати и извјештава о активностима у вези са провођењем обавеза из ове области.

Континуирано се сарађује са институцијама у Републици Српској, БиХ и иностранству, а посебно са институцијама које дјелују у оквиру Комитета за координацију надзора финансијског сектора Републике Српске. Настављена је сарадња са Министарством финансија Републике Српске и Министарством за економске односе и регионалну сарадњу Републике Српске, а у вези са системом координације процеса европских интеграција у БиХ и припреме одговора на додатна питања на Упитник Европске комисије.

Директор,
Славен Дујаковић

1. АГЕНЦИЈА ЗА ОСИГУРАЊЕ РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ

Агенција је основана 2006. године Законом о друштвима за осигурање („Службени гласник Републике Српске“, број: 17/05, 01/06, 64/06, 74/10 и 47/17).

Агенција је самостална непрофитна институција Републике Српске, која за свој рад одговара Народној скупштини Републике Српске. Сједиште Агенције је у Бањој Луци.

1.1. Мисија, визија и циљеви

Мисија Агенције је провођење ефикасне регулације и надзора сектора осигурања, односно:

- осигурања (друштва за осигурање, заступници и брокери¹ у осигурању) и
- добровољног пензијског осигурања (друштва за управљање добровољним пензијским фондовима и добровољни пензијски фондови),

с циљем заштите и обезбјеђења повјерења осигураника, трећих лица, корисника осигурања и чланова добровољних пензијских фондова, уз стварање услова за стабилно и транспарентно функционисање тржишта осигурања у Републици Српској.

Визија је континуирани развој Агенције, као независног и модерног регулатора и надзорног тијела, у складу са најбољом праксом и међународним стандардима у овој области.

Агенција усклађује правила пословања и рада учесника на тржишту осигурања (друштва за осигурање са сједиштем у Републици Српској, филијале друштава за осигурање са сједиштем у ФБиХ, заступници и брокери у осигурању, друштва за управљање добровољним пензијским фондовима и Заштитни фонд Републике Српске), као и правила и принципе надзора са међународно прихваћеним стандардима надзора у осигурању. Агенција врши надзор и предузима мјере потребне да се обезбиједи законитост рада и пословања учесника на тржишту осигурања.

У сарадњи са учесницима на тржишту осигурања у Републици Српској, Агенција предузима активности у циљу подизања свијести о потреби сталног унапређивања пословања и повећавања нивоа усклађености са стандардима и прописима у осигурању.

Дјеловањем Агенције на овим основама стварају се претпоставке да се у Републици Српској изгради стабилно, уређено и ефикасно тржиште осигурања, које корисницима обезбјеђује услуге осигурања, на квалитетан, поуздан и транспарентан начин.

Основни принципи на којима се заснива функционисање Агенције су:

- економичан и ефикасан приступ регулацији и надзору,

---

¹ Према Закону о заступању у осигурању и посредовању у осигурању и реосигурању („Службени гласник Републике Српске“, број: 47/17), посредовање у осигурању обављају брокери у осигурању (физичка лица и брокерска друштва у осигурању).

- објективан и непристрасан приступ у провођењу надзора,
- стандардизација надзорних процедура и
- транспарентност у обављању активности.

Стратешки циљеви Агенције су:

- изградња компетентности у надзору и отвореност ка конструктивној интеракцији са свим заинтересованим странама,
- стимулисање конкурентског окружења и помоћ у развоју саморегулације учесника на тржишту осигурања,
- регулација и надзор засновани на ризику - постепено унапређивање приступа надзору помјерањем фокуса, са накнадне контроле законитости пословања, на надзор који се базира на процјени ризика у пословању надзираних лица и на управљању тим ризицима,
- одржавање активне позиције у БиХ, примјена ЕУ и других међународних стандарда,
- повећање повјерења јавности у услуге и производе осигурања и добровољног пензијског осигурања,
- изграђивање ефективне политике у области развоја и употребе људских ресурса,
- оптимизација процеса, процедура и развоја у вези са употребом информационих технологија.

1.2. Надлежности Агенције

У складу са законским оквиром, надлежности Агенције могу се груписати на регулаторне, надзорне, те заштита и едукација потрошача у осигурању.

Агенција у оквиру својих регулаторних надлежности:

- доноси подзаконске прописе (правилнике, одлуке, наредбе, упутства и смјернице),
- анализира постојећу подзаконску регулативу, са аспекта промјена законског оквира и тржишних околности,
- покреће иницијативе за промјену закона из области осигурања, добровољног пензијског осигурања и закона из других области који су од значаја за очување стабилности и развој сектора осигурања,
- учествује у изради транспозиционих и корелационих табела у односу на директиве ЕУ из области осигурања и добровољног пензијског осигурања, у сарадњи са другим надлежним органима и

- врши самопроцјену усклађености домаће регулативе са Основним принципима осигурања (ICP), издатим од Међународне асоцијације супервизора у осигурању (IAIS).

Надзорне надлежности Агенције су:

- надзор испуњености услова за издавање дозволе за рад друштвима за осигурање и друштвима за управљање добровољним пензијским фондовима, те надзор над организовањем и управљањем добровољним пензијским фондом/вима,
- надзор испуњености услова за овлашћење и упис у регистар заступника и брокера у осигурању, укључујући и организацију стручних испита за обављање послова заступања и посредовања у осигурању,
- надзор испуњености услова за издавање овлашћења за обављање актуарских послова и упис у регистар овлашћених актуара,
- надзор испуњености услова за издавање разних одобрења/сагласности учесницима на тржишту осигурања,
- континуирани надзор (правни, финансијско - рачуноводствени и актуарски) учесника на тржишту осигурања, на основу анализе извјештаја и друге документације коју учесници на тржишту осигурања достављају Агенцији,
- редовне и ванредне контроле учесника на тржишту осигурања,
- надзор над пословањем Заштитног фонда Републике Српске,
- вођење прописаних регистара друштава за осигурање, заступника и брокера у осигурању, овлашћених актуара, друштава за управљање добровољним пензијским фондовима и добровољних пензијских фондова,
- размјена информација из области надзора са другим регулаторима финансијског тржишта у Републици Српској и Федерацији БиХ,
- сарадња и размјена информација са институцијама супервизије осигурања из земаља ЕУ, путем колеца супервизора, а у циљу провођења надзорних активности друштава за осигурање која послују у оквиру групација осигуравача и
- развој Информационог система Агенције с циљем ефикаснијег провођења надзорних активности.

Надлежности Агенције везане за заштиту и едукацију потрошача у осигурању су:

- континуирани надзор над постојањем и примјеном интерних процедура за продају осигурања (закључивање уговора) у друштвима за осигурање, те за рјешавање одштетних захтјева и захтјева за исплату осигураних сума и сума осигурања,
- подстицај јачању повјерења јавности у услуге осигурања (путем Омбудсмана, едукацијом, превентивним дјеловањем и другим активностима),

- подизање јавне свијести о користима и потребама за осигурањем, као и ризицима покривеним осигурањем,
- едукација различитих категорија потрошача на тржишту осигурања,
- информисање надлежних органа и јавности о раду Агенције и стању на тржишту осигурања и
- сарадња са другим надзорним органима финансијског сектора Републике Српске, ради очувања његове ефикасности, стабилности и обезбјеђења заштите права свих корисника финансијских услуга, у складу са Законом о комитету за координацију надзора финансијског сектора Републике Српске („Службени гласник Републике Српске“ број: 49/09).

У сврху ефикасног испуњавања својих законских надлежности, Агенција континуирано проводи и активности унапређења рада и сарадње са другим институцијама и едукације учесника на тржишту осигурања.

1.3. Органи управљања и организациона структура

1.3.1. Органи управљања

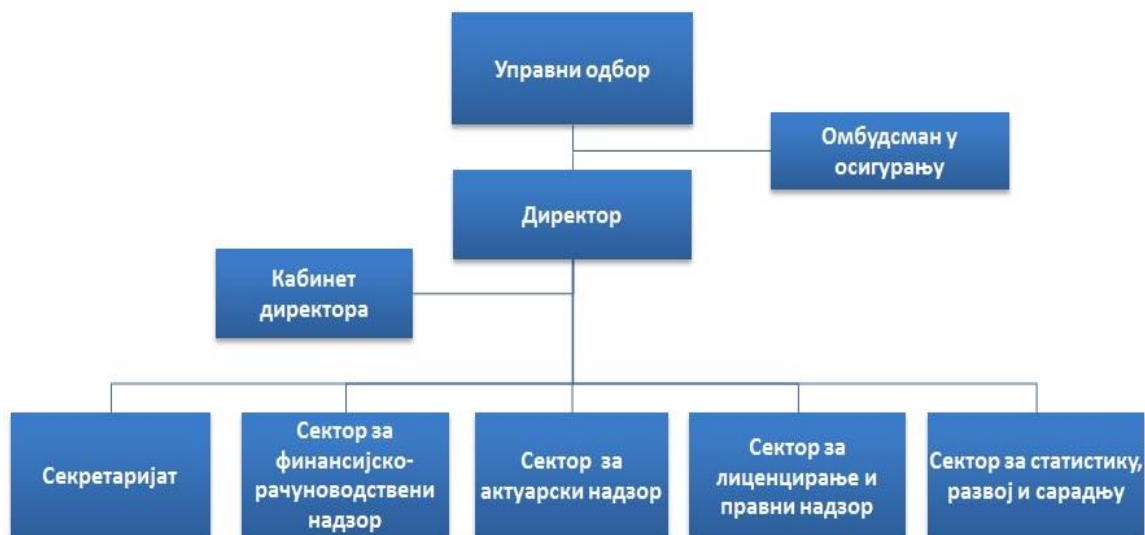
У складу са одредбама Закона о друштвима за осигурање, органи управљања и руковођења Агенције су Управни одбор и директор.

Управни одбор се састоји од предсједника и четири члана, које на приједлог Владе Републике Српске именује и разрјешава Народна скупштина Републике Српске. У току првог полугодишта 2018. године, истекао је мандатни период на који су два члана Управног одбора именована, те је након тога Управни одбор засједао у саставу: предсједник Горан Рачић, дипломирани економиста, те чланови Бошко Мекињић, доктор економских наука и Ранко Мијић, доцент доктор економских наука.

Директора Агенције, на приједлог Владе Републике Српске, именује Народна скупштина Републике Српске. Директор Агенције води пословање Агенције, заступа и представља Агенцију, одговоран је за законит рад и пословање, организује активности Агенције и обавља друге послове, који су законским оквиром и Статутом стављени у надлежност директора.

1.3.2. Организациона структура

Организациона структура Агенције даје се у наставку.

Илустрација бр.1: Организациона структура Агенције

Организациону структуру чине:

- Кабинет директора,
- Секретаријат,
- Сектор за финансијско-рачуноводствени надзор,
- Сектор за актуарски надзор,
- Сектор за лицензирање и правни надзор,
- Сектор за статистику, развој и сарадњу и
- Омбудсман у осигурању.

У Агенцији је на дан 31.12.2018. године било запослено 35 радника, од чега је 32 запослена или 91% са високом стручном спремом из области економије, права и електротехнике.

У наредним табелама даје се структура запослених у Агенцији:

Табела 1: Структура запослених према нивоу образовања

Р.Б.	Ниво образовања	Професионални назив	Број запослених
1.	ССС	Економски и административни техничар,	3
2.	ВСС	дипл.економиста	16
		дипл.правник	8
		дипл.инж.ел.технике	1
	Укупно:		25
3.	Мастер/магистар	економске науке	7
УКУПНО:			35

Извор: Агенција

Табела 2: Специјалистичка и стручна знања запослених

Р.Б.	Специјалистичка и стручна знања	Број запослених
1.	Овлашћени актуари	4
2.	Овлашћени процјењивачи	5
3.	Овлашћени ревизор	2
4.	Овлашћени интерни ревизор	5
5.	Овлашћени рачуновођа	5
6.	Правосудни испит	1

Извор: Агенција

Етичким правилима и Правилником о пословној тајни детаљно су утврђене све обавезе, ограничења и одговорности предсједника и чланова Управног одбора, директора, као и свих запослених у Агенцији, а с циљем транспарентног рада и постизања већег степена повјерења на тржишту осигурања у Републици Српској.

У складу са Планом едукативних активности за 2018. годину, Агенција је наставила са јачањем стручних и професионалних капацитета. Запослени у Агенцији учествовали су на домаћим и међународним семинарима и симпозијумима на актуелне теме из области:

- развоја и надзора осигурања
  - нови изазови за тржишта осигурања,
  - осигурања усјева, насада и животиња,
  - осигурања моторних возила - иновациони изазови,
  - супервизија у осигурању заснована на ризицима;
- права осигурања
  - промовисање регулативе Европске уније,
  - упоредна анализа прекршајног законодавства у БиХ и регији,
  - заштита личних података према новом законодавству у Европској унији;
- финансија
  - интерна ревизија и рачуноводство,
  - примјена Међународног стандарда финансијског извјештавања 9 – Финансијски инструменти,
  - спречавање прања новца и финансирања терористичких активности,
  - међународни стандарди вредновања;
- функционисања јавне управе
  - практична примјена Закона о јавним набавкама БиХ;
- информационих технологија (ИТ)
  - примјена информационих технологија у осигурању,
  - дигитализација и аутоматизација пословних процеса.

1.4. Законодавни оквир

Правни оквир, којим је уређен правни статус, надлежности и дјелокруг рада Агенције, представљају сљедећи закони:

- Закон о друштвима за осигурање („Службени гласник Републике Српске“, број: 17/05, 01/06, 64/06, 74/10 и 47/17),
- Закон о заступању у осигурању и посредовању у осигурању и реосигурању („Службени гласник Републике Српске“, број: 47/17),
- Закон о обавезним осигурањима у саобраћају („Службени гласник Републике Српске“, број: 82/15),
- Закон о добровољним пензијским фондовима и пензијским плановима („Службени гласник Републике Српске“, број: 13/09) и
- Закон о комитету за координацију надзора финансијског сектора Републике Српске („Службени гласник Републике Српске“, број: 49/09).

Поред законског оквира, Агенција доноси и подзаконске прописе који обезбјеђују ефикасну примјену закона из области осигурања.

Закони и подзаконски акти којима је уређен сектор осигурања, доступни су на интернет страници Агенције (www.azors.rs.ba).

2. РЕГУЛАТОРНЕ И НАДЗОРНЕ АКТИВНОСТИ АГЕНЦИЈЕ

2.1. Регулаторне активности

Регулаторне активности Агенције имају за циљ очување стабилности и развој сектора осигурања у Републици Српској, а одвијале су се кроз доношење нових подзаконских прописа и унапређење постојећих подзаконских прописа из области осигурања и добровољног пензијског осигурања.

У том смислу, у извјештајном периоду, донесени су сљедећи подзаконски акти:

- Правилник о поступку издавања овлашћења и дозвола за заступање и посредовање у осигурању и упису у регистре Агенције за осигурање Републике Српске („Службени гласник Републике Српске“ број: 23/18);
- Правилник о стручном испиту за обављање послова заступања и посредовања у осигурању и послова заступања добровољних пензијских фондова („Службени гласник Републике Српске“ број: 23/18);
- Правилник о садржају и начину вођења регистра друштава за управљање добровољним пензијским фондовима и добровољних пензијских фондова („Службени гласник Републике Српске“ број: 23/18);
- Правилник о садржају и начину достављања извјештаја које друштва за управљање добровољним пензијским фондовима и добровољни пензијски фонд достављају Агенцији за осигурање Републике Српске („Службени гласник Републике Српске“ број: 43/18);
- Правилник о измјенама Правилника о утврђивању вриједности имовине, обрачуну нето вриједности имовине и утврђивању вриједности обрачунске јединице добровољног пензијског фонда („Службени гласник Републике Српске“ број: 43/18);
- Одлука о измјенама и допунама Одлуке о заједничкој тарифи премија и цјеновнику за осигурање од одговорности за моторна возила у Републици Српској („Службени гласник Републике Српске“ број: 84/18);
- Правилник о измјенама Правилника о минималном садржају база података за обавезна осигурања у саобраћају („Службени гласник Републике Српске“ број: 88/18);
- Правилник о ревизији извјештаја друштва за управљање добровољним пензијским фондом и добровољног пензијског фонда („Службени гласник Републике Српске“ број: 120/18);
- Одлука о утврђивању и плаћању доприноса Заштитном фонду Републике Српске у 2019. години („Службени гласник Републике Српске“ број: 120/18);
- Одлука о броју гласова чланова Скупштине Заштитног фонда Републике Српске за 2019. годину („Службени гласник Републике Српске“ број: 120/18);

- Правилник о Омбудсману у осигурању у Републици Српској („Службени гласник Републике Српске“ број: 2/19);
- Упутство о примјени члана 23. став 5. Одлуке о заједничкој тарифи премија и цјеновнику за осигурање од одговорности за моторна возила у Републици Српској од 01.10.2018. године (објављено на интернет страници Агенције).

У наставку је дат преглед садржаја подзаконских аката, донесених у овом извјештајном периоду.

Правилником о поступку издавања овлашћења и дозвола за заступање и посредовање у осигурању и упису у регистре Агенције се прописује документација која је потребна за доказивање испуњавања законских услова за добијање овлашћења и дозвола, као и поступање тих субјеката и Агенције приликом управних поступака који се воде у вези са Законом о заступању у осигурању и посредовању у осигурању и реосигурању. Додатно, овим правилником се прописује и поступање Агенције у случају престанка, односно одузимања овлашћења и дозвола овим субјектима надзора, поступање Агенције у случају неуредних или непотпуних захтјева, као и у случају одбијања захтјева.

Доношењем Правилника о стручном испиту за обављање послова заступања и посредовања у осигурању и послова заступања добровољних пензијских фондова имплементирана су правила која је прописао Закон о заступању у осигурању и посредовању у осигурању и реосигурању. Овим правилником прописани су услови за полагање стручног испита код Агенције, те стицање увјерења о положеном стручном испиту потребног за добијање овлашћења за обављање послова заступања у осигурању, те посредовања у осигурању, као и врсте стручних испита, програми и правила за полагање стручних испита.

Правилником о садржају и начину вођења регистра друштава за управљање добровољним пензијским фондовима и добровољних пензијских фондова прописује се садржај регистра друштава за управљање добровољним пензијским фондовима, као и добровољних пензијских фондова, те начин његовог вођења од стране Агенције. Такође, прописано је и који подаци из регистра ће бити јавно доступни путем интернет странице Агенције.

Правилником о садржају и начину достављања извјештаја које друштва за управљање добровољним пензијским фондовима и добровољни пензијски фонд достављају Агенцији, прописују се специфичности вођења рачуноводства, садржај, начин и рокови састављања и достављања извјештаја Агенцији од стране друштава за управљање добровољним пензијским фондовима и добровољних пензијских фондова, те објављивање информација.

Доношење Правилника о измјенама Правилника о утврђивању вриједности имовине, обрачуну нето вриједности имовине и утврђивању вриједности обрачунске јединице добровољног пензијског фонда имало је за циљ прецизирање начина вредновања имовине, односно да се у обрачун укључе и нерадни дани.

Одлуком о измјенама и допунама Одлуке о заједничкој тарифи премија и цјеновнику за осигурање од одговорности за моторна возила у Републици Српској смањена је јединствена основа, која се користи приликом обрачуна основне премије за све врсте моторних возила, за 10% (са 396 КМ на 356,40 КМ), те је на тај начин дошло до смањења премије обавезног осигурања од аутоодговорности за све врсте моторних возила. Упутством о примјени члана 23. став 5. Одлуке о заједничкој тарифи премија и цјеновнику за осигурање од одговорности за моторна возила у Републици Српској је ближе регулисано провођење односне одредбе, у дијелу који се односи на признавање права на стечени премијски разред на основу предложеног оригиналног примјерка раније полисе осигурања.

У Правилнику о измјенама Правилника о минималном садржају база података за обавезна осигурања у саобраћају брисане су, односно промијењене одредбе којим је јединствени матични број прописан као обавезан податак у бази података обавезних осигурања у саобраћају.

Правилником о ревизији извјештаја друштва за управљање добровољним пензијским фондом и добровољног пензијског фонда прописују се услови за обављање екстерне ревизије и обавезни садржај извештаја екстерног ревизора о обављеној ревизији финансијских извештаја и других извјештаја друштава за управљање добровољним пензијским фондовима и добровољних пензијских фондова.

Одлуком о утврђивању и плаћању доприноса Заштитном фонду Републике Српске у 2019. години је прописан начин утврђивања и обрачуна доприноса, те рокови уплате доприноса чланова Заштитног фонда Републике Српске у 2019. години. Укупан и појединачан број гласова чланова Скупштине Заштитног фонда Републике Српске за 2019. годину, утврђен на бази обрачунатих и уплаћених доприноса свих чланова Заштитног фонда Републике Српске за претходну годину, прописан је Одлуком о броју гласова чланова Скупштине Заштитног фонда Републике Српске за 2019. годину.

Правилник о Омбудсману у осигурању у Републици Српској регулише статус и правила поступка Омбудсмана у осигурању Републике Српске. Разлози за доношење овог правилника проистекли су из потребе да се унаприједи и систематичније уреди начин рада и правила поступка рјешавања жалби/приговора из осигурања који су у надлежности Омбудсмана у осигурању.

Сви донесени подзаконски акти Агенције доступни су на интернет страници Агенције.

Агенција, на интернет страници, објављује и нацрте подзаконских аката, ради провођења јавне расправе, а како би сви учесници на тржишту осигурања имали могућност да доставе своје писане коментаре, мишљења и/или сугестије.

Поред доношења подзаконских аката, Агенција је, путем својих представника, учествовала и у изради Нацрта Закона о измјенама и допунама Закона о друштвима за осигурање.

2.2. Надзорне активности и лиценцирање

2.2.1. Издавање дозвола за рад и издавање других одобрења

У периоду од 01.01. до 31.12.2018. године, Агенција је, у складу са законским овлашћењима, разматрала и рјешавала поднесене захтјеве за издавање:

- дозволе за рад друштву за осигурање,
- издавање дозволе за обављање послова осигурања у врстама неживотних осигурања из члана 49. став 2. тачке а. б. и ц. Закона о друштвима за осигурање²,
- упис и брисање филијале друштва за осигурање са сједиштем у ФБиХ из Регистра филијала друштава за осигурање са сједиштем у ФБиХ,
- издавање дозволе за заступање, те за упис и брисање из Регистра заступника у осигурању - физичких лица и друштава за заступање,
- издавање дозволе за посредовање, те за упис и брисање из Регистра брокера у осигурању – физичких лица и брокерских друштава,
- издавање овлашћења за обављање актуарских послова, те упис у Регистар овлашћених актуара,
- издавање сагласности за избор друштва за реосигурање са сједиштем изван БиХ за закључивање уговора о реосигурању,
- издавање сагласности за избор независног ревизора друштва за осигурање,
- издавање сагласности за стицање квалификованог удјела у друштву за осигурање,
- издавање сагласности друштву за осигурање за емисију акција,
- издавање сагласности у вези улагања средстава друштва за осигурање,
- издавање сагласности за именовање лица на значајном положају у друштву за осигурање,
- упис организационог дијела друштва за осигурање у Регистар друштава за осигурање код Агенције,
- упис промјене назива филијале друштва за осигурање из ФБиХ у Регистар филијала друштава за осигурање из ФБиХ,
- сагласност друштву за управљање добровољним пензијским фондом за именовање члана управног одбора,
- сагласност друштву за управљање добровољним пензијским фондом на проспект и скраћени проспект добровољног пензијског фонда.

Поред тога, Агенција је вршила уписе промјена података у регистрима, давала мишљења у вези с примјеном прописа из осигурања, те издавала изводе из регистара Агенције и

---

² Односи се на проширење дјелатности регистрованог друштва за осигурање на послове у врстама неживотних осигурања из члана 49. став 2. тачке б и ц. Закона о друштвима за осигурање

потврде/документе са траженим подацима за потребе учешћа друштава за осигурање у поступцима јавних набавки и у друге сврхе.

У вези са издавањем дозвола за рад, те уписа и брисања из регистара, које Агенција води у складу са законом, вођено је 264 поступка, а чија структура је дата у *Табели 3*.

У складу са законским овлашћењима Агенција је, у извјештајном периоду, разматрала 62 захтјева за издавање сагласности и одобрења учесницима на тржишту осигурању, извршила 36 уписа промјена у регистрима, укључујући и промјену назива филијале друштва за осигурање са сједиштем у ФБиХ, те издала 66 мишљења (тумачења) у вези са примјеном прописа из осигурања и 109 потврда/докумената/извода из регистра за потребе учешћа друштава за осигурање у поступцима јавних набавки, а што је представљено у *Табели 4*.

Табела 3: Преглед издатих дозвола, те уписа и брисања из регистра учесника на тржишту осигурања, у периоду од 01.01. до 31.12.2018. године

Р.Б.	Опис	Број	Субјект/Напомена	Стање на дан 31.12.2018. године
1.	Издавање дозволе за обављање дјелатности непосредног осигурања	1 друштво за осигурање из РС	„Premium osiguranje“ а.д. Бања Лука ³	15 друштава за осигурање
	Издавање дозволе за обављање послова осигурања у врстама неживотних осигурања из члана 49. став 2. тачке б. и ц. Закона о друштвима за осигурање, те дозволе за обављање послова и у врстама осигурања из члана 49. став 2. тачка а. Закона о друштвима за осигурање, а за које није имало претходну дозволу.	1 друштво за осигурање из РС (два поступка)	„Осигурање Гарант“ д.д. Брчко / проширење регистроване дјелатности на послове у врстама неживотних осигурања из члана 49. став 2. тачке б. и ц. Закона, те дозвола да, поред осигурања од одговорности за моторна возила, обавља послове и у другим врстама осигурања прописаних у члану 49. став 2. тачка а. Закона.	
2.	Упис филијале друштва за осигурање из ФБиХ у Регистар филијала друштава за осигурање из ФБиХ	2 друштва за осигурање из ФБиХ	„Central osiguranje“ д.д. Сарајево „Grawe osiguranje“ д.д. Сарајево	12 ⁴
	Брисање филијале друштва за осигурање из ФБиХ у Регистар филијала друштава за осигурање из ФБиХ	1 друштво за осигурање из ФБиХ	ДД за осигурање „ВГТ“ Високо	
3.	Издавање дозвола за заступање и посредовање, те упис и брисање из Регистара заступника и посредника/ брокера у осигурању	125 заступника уписано у Регистар заступника - физичка лица 28 заступника брисано из Регистра заступника – физичка лица	<i>Актуелни подаци о заступницима доступни на интернет страници Агенције</i>	300 заступника - физичка лица ⁵ од чега је 32 предузетничке радње
		9 предузетничких радњи уписано у Регистар заступника-физичка лица 8 предузетничких радњи брисано из Регистра заступника		
		5 друштава за заступање из Републике Српске уписано у Регистар друштава за заступање у осигурању 2 друштва за заступање из Републике Српске брисано из Регистра друштава за заступање у осигурању		

³ Премиум Инвест осигурање А.Д. Бања Лука је, у току израде овог извјештаја, промијенило назив у Премиум осигурање А.Д. Бања Лука⁴ У периоду израде овог извјештаја, поступак брисања једне филијале друштва за осигурање са сједиштем у ФБиХ из Регистра Агенције био је у току, због припајања друштава за осигурање у ФБиХ⁵ Број регистрованих заступника уписаних у Регистар заступника – физичка лица обухвата и број заступника регистрованих као предузетничка радња за заступање у осигурању

Р.Б.	Опис	Број	Субјект/Напомена	Стање на дан 31.12.2018. године
		4 брокера у осигурању уписана у Регистар брокера – физичка лица 72 брокера у осигурању брисана из Регистра брокера – физичка лица 1 брокерско друштво из РС уписано у Регистар брокерских друштава 1 брокерско друштво (организациони дио банке за брокерске послове у осигурању) из РС брисано из Регистра брокерских друштава 1 филијала брокерског друштва из ФБиХ брисана из Регистра брокерских друштава	<i>Актуелни подаци о брокерима доступни на интернет страници Агенције</i> „RESPECT INSO“ д.о.о. Бијељина „Addiko Bank“ а.д. Бања Лука „UniCredit broker“ д.о.о. Сарајево	35 брокера - физичка лица 5 брокерских друштава из Републике Српске 2 филијале брокерских друштава из ФБиХ
4.	Издавање овлашћења за обављање актуарских послова и упис у Регистар овлашћених актуара	2 овлашћена актуара	<i>Актуелни подаци о овлашћеним актуарима доступни на интернет страници Агенције</i>	38 овлашћених актуара

Извор: База података Агенције

Табела 4: Сагласности, дозволе, уписи промјена података у регистрима код Агенције, мишљења и потврде, у периоду од 01.01. до 31.12.2018. године

Р.Б.	Опис	Број
1.	Сагласност на избор друштва за реосигурање са сједиштем изван БиХ за закључивање уговора о реосигурању	18 захтјева (позитивно ријешени)
2.	Сагласност за избор независног ревизора друштва за осигурање	16 захтјева (позитивно ријешени)
3.	Сагласност за стицање квалификованог удјела у друштву за осигурање	3 захтјева (позитивно ријешени)
4.	Сагласност друштву за осигурање за емисију акција:	
	повећање основног капитала	4 друштва за осигурање из РС (3 позитивно ријешена, 1 поступак обустављен)
	смањење основног капитала ради покрића губитка	2 друштва за осигурање из РС (позитивно ријешени)
5.	Сагласност у складу са Правилником о улагању средстава друштава за осигурање	4 захтјева (позитивно ријешени)
6.	Сагласност за именовање лица на значајном положају у друштву за осигурање	13 захтјева (12 позитивно ријешених, 1 поступак обустављен)
7.	Сагласност друштву за управљање добровољним пензијским фондом за именовање члана управног одбора	1 захтјев (позитивно ријешен)
8.	Сагласност друштву за управљање добровољним пензијским фондом на проспекту и скраћени проспекту добровољног пензијског фонда	1 захтјев (позитивно ријешен)
9.	Упис организационог дијела друштва за осигурање у Регистар друштава за осигурање код Агенције	9 уписа
10.	Упис промјене назива филијале друштва за осигурање из ФБиХ у Регистар филијала друштава за осигурање из ФБиХ	2 уписа
11.	Упис промјена података у регистрима код Агенције	25 уписа
12.	Мишљења (тумачења) у вези са примјеном прописа из осигурања	66 мишљења
13.	Потврде/документи/изводи из регистра за потребе учесника друштава за осигурање у поступцима јавних набавки	109 потврде/докумената/извода из регистра

Извор: База података Агенције

2.2.2. Надзорне активности

Надзорне активности Агенције, у периоду од 01.01. до 31.12.2018. године, заснивале су се на континуираном надзору, редовним и ванредним контролама пословања учесника на тржишту осигурања. На основу ових активности Агенција је налагала различите надзорне мјере у складу са прописима.

2.2.2.1. Континуирани надзор

Активности континуираног надзора, у периоду од 01.01. до 31.12.2018. године, обављане су праћењем стања и трендова на тржишту осигурања, извршења наложених мјера, начина рада и финансијског положаја свих учесника на тржишту осигурања. Ове активности обављане су кроз анализу финансијских, актуарских, статистичких, надзорних и других извјештаја, које учесници на тржишту осигурања састављају и

достављају Агенцији. Преглед извјештаја који се користе у континуираном надзору приказан је у *Табели 5*.

На основу података из достављених извјештаја (*Табела 5*), сачињен је већи број информација и мишљења, датих у *Табели 6, а* у којима су извршене:

- анализе појединих сегмената пословања учесника на тржишту осигурања и
- идентификација основних ризика у пословању појединих учесника на тржишту осигурања.

Наведене информације и извјештаји садрже и приједлоге за даље надзорне активности и мјере Агенције.

Табела 5: Преглед прописаних извјештаја који се достављају Агенцији⁶

Р.Б.	Извјештај	Период достављања извјештаја	Субјект
1.	<ul style="list-style-type: none"> - Образац НИФ-ДПФ – Извјештај о обрачуну нето вриједности имовине фонда и вриједности обрачунске јединице фонда, - Образац НВИФ-ДПФ – Извјештај о утврђеној неисправности вредновања нето имовине, - Образац ННИФ-ДПФ – Извјештај о утврђеној неисправности обрачуна нето вриједности имовине и вриједности обрачунске јединице, - Образац НСУ-ДПФ – Извјештај о неусаглашености структуре улагања имовине фонда 	Дневно	Друштво за управљање добровољним пензијским фондом/кастоди банка
2.	<ul style="list-style-type: none"> - Образац „П-Д“/„П-Р“/„П-Ф“ - Извјештај о премији осигурања, - Образац „Ш-Д“/„Ш-Р“/„Ш-Ф“ - Извјештај о штетама, - Образац „ЛИКВ1-Д“/„ЛИКВ1-Р“ - Извјештај о показатељима ликвидности, - Образац „ТГМ-Д“/„ТГМ-Р“ - Извјештај о мјесечним токовима готовине, - Образац „Д-ЗФ“-Извјештај о наплаћеним доприносима, - Образац „Ш-ЗФ“-Извјештај о одштетним захтјевима, - Образац „Р-ЗФ“ – Извјештај о наплати регреса - Обрасци: „У-ДПФ“, „О-ДПФ“, „А-ДПФ“, „УДЈ“, „Н-ДПФ“, „Д-ДПФ“, „ОХОВ-ДПФ“ - Извјештај о улагању имовине, - Образац „Т-ДПФ“ - Извјештај о вриједности трансакција ХОВ и некопретности фонда, - Образац „НАК-ДПФ“ - Извјештај о брокерским накнадама, накнадама кастоди банке и другим трошковима у вези са трансакцијама фонда, - Образац „БЧ-ДПФ“ - Извјештај о броју чланова (уговора о чланству) фонда, - Образац „БК -ДПФ“ - Извјештај о броју корисника фонда, - Образац „СЧ-ДПФ“ - Извјештај о структури чланова фонда, - Образац „ПНУ-ДПФ“ - Извјештај о приносу на улагање. 	Мјесечно	Друштва за осигурање, Филијале друштава из ФБиХ, Заштитни фонд Републике Српске, Друштво за управљање добровољним пензијским фондом
3.	<ul style="list-style-type: none"> - Образац „БС-Д“/„БС-Р“/„БС-ЗФ“ - Биланс стања, - Образац „БУ-Д“/„БУ-Р“/„БУ-ЗФ“ - Биланс успјеха, - Образац „ТГ-Д“/„ТГ-Р“/„ТГ-ЗФ“ - Биланс токова готовине, - Образац „ПК-Д“/„ПК-Р“/„ПК-ЗФ“ - Извјештај о промјенама на капиталу, - Образац „Анекс-ЗФ“ - Анекс – додатни рачуноводствени извјештај, - Образац „ТСО-Д“ - Извјештај о трошковима спровођења осигурања, - Образац „ТПЛ-Д“ - Извјештај о трансакцијама са повезаним лицима, - Образац „ТП-Д“ - Извјештај о трошковима прибаве и разграниченим трошковима прибаве, - Образац „ТУ-Д“ - Извјештај о трошковима управе, - Обрасци „МС-Ж“ и „МС-НЖ“ – Извјештаји о маргини солвентности, 	Тромјесечно	Друштва за осигурање, Заштитни фонд Републике Српске

⁶ У наведеним извјештајима ознаке имају следећа значења: Д – друштва за осигурање, Ф- филијале друштава за осигурање из ФБиХ, Р – друштва за реосигурање, ЗФ – Заштитни фонд, ЗПО – заступници и посредници (брокери) у осигурању, ДПФ- добровољни пензијски фонд, ДУДПФ – друштво за управљање добровољним пензијским фондом, Ж – животна осигурања, НЖ – неживотна осигурања

Р.Б.	Извјештај	Период достављања извјештаја	Субјект
	<ul style="list-style-type: none"> - Обрасци „К-НЖ“, „К-Ж“/„К-Р“ - Извјештаји о капиталу и испуњавању захтјева адекватности капитала, - Образац „К-ОС1“ – Извјештај о квалификованом удјелу у капиталу или гласачим правима других финансијских институција, - Обрасци „К-ОС2“ – Извјештај о улагању у подређене дужничке инструменте и остала улагања у друге финансијске институције, - Обрасци „К-ОС3“ - Извјештај о неликвидним средствима, - Обрасци „УС1“, „УС2“, „УС3“ – Извјештаји о улагању средстава за покриће техничких резерви и 50% минималног гарантног фонда, - Образац „АУС“ - Аналитика улагања средстава, - Образац „РТП“ – Обрачун разграничених трошкова прибаве осигурања, - Образац „РТП-ТР“ – Разграничени трошкови прибаве осигурања који се признају као покриће техничких резерви неживотних осигурања, - Образац „ПОТ-Д“ - Извјештај о старосној структуру датих аванса, потраживања и пласмана, - Образац „ИВПОТ-Д“ - Извјештај о промјенама исправке вриједности датих аванса, потраживања и пласмана, - Образац „ОДГ-ЗФ“ – Извјештај о осталим добицима и губицима. 		
4.	<ul style="list-style-type: none"> - Образац „П1-Д“/„П1-Р“ - Извјештај о премији осигурања и мјеродавној премији у самопридржају, - Образац „ПЖ1-Д“/„ПЖ1-Ф“ - Аналитички извјештај о премији животних осигурања I, - Образац „ПЖ2-Д“ /„ПЖ2-Ф“ - Аналитички извјештај о премији животних осигурања II, - Образац „П-АО-Д“/„П-АО-Ф“ - Извјештај о премији осигурања од одговорности за моторна возила, - Образац „КП-Д“/„КП-Ф“ - Извјештај о обрачунатој премији и накнадама по продајним каналима, - Образац „ОШИ-Д“/„ОШИ-Ф“ - Извјештај о премији и штетама за осигурање од осталих штета на имовини, - Образац „Ш1-Д“/„Ш1-Р“ - Извјештај о штетама и мјеродавним штетама у самопридржају, - Образац „Ш-АО-Д“/„Ш-АО-Ф“ - Извјештај о штетама осигурања од одговорности за моторна возила, - Образац „РШ-Д“/„РШ-Р“ - Извјештај о структури бруто резерви за штете, - Образац „МР-Д“/„МР-Р“ - Извјештај о математичкој резерви, - Образац „РУД-Д“/„РУД-Р“ - Извјештај о резерви за учешће у добити, - Образац „ПРЖ-Д“/„ПРЖ-Ф“ - Извјештај о промјенама код животних осигурања, - Образац „РП-Д“ - Извјештај о регресним потраживањима, - Образац „ТРНЖ-Д“/„ТРНЖ-Р“ - Извјештај о нето техничком резултату за неживотна осигурања, - Образац „ТРЖ-Д“/„ТРЖ-Р“ - Извјештај о нето техничком резултату за животна осигурања, - Образац „КС-Д“/„КС-Р“/„КС-Ф“/„КС-ЗФ“ - Извјештај о квалификационој структури и броју запослених, - Образац ЗПО-Д – Извјештај о коришћењу услуга заступника/посредника (брокера) у осигурању, - Обрасци „ОПП-ЗПО“, „ПК-ЗПО“, „ПЗ-ЗПО“ и „ПР-ЗПО“ – Извјештаји заступника и посредника (брокера) у осигурању и реосигурању. - Образац „БС-ДУДПФ“/„БС-ДПФ“ - Биланс стања, - Образац „БУ-ДУДПФ“/„БУ-ДПФ“ - Биланс успјеха, - Образац „ОДГ-ДУДПФ“ - Извјештај о осталим добицима и губицима, 	Полугодишње/ годишње	Друштва за осигурање, Филијале друштва из ФБиХ, Заштитни фонд Републике Српске, Заступници и брокери у осигурању, Друштво за управљање добровољним пензијским фондом

Р.Б.	Извјештај	Период достављања извјештаја	Субјект
	<ul style="list-style-type: none"> - Образац „ПК-ДУДПФ“ - Извјештај о промјенама на капиталу, - Образац „ТГ-ДУДПФ“ - Биланс токова готовине - Извјештај о токовима готовине, - Образац „ПНИ-ДПФ“ - Извјештај о промјенама нето имовине, - Образац „БТГ-ДПФ“ - Биланс токова готовине – Извјештај о токовима готовине, - Обрасци „У-К-ДУДПФ“, „К-О-ДУДПФ“, „К-Д-ДУДПФ“ - Извјештаји о улагању 50% оснивачког капитала, - Образац „Н-ДУДПФ“ - Извјештај о годишњој накнади члановима органа друштва за управљање добровољним пензијским фондом, - Образац „П-ДУДПФ“ - Извјештај о коришћењу услуга заступања/посредовања. 		
5.	<ul style="list-style-type: none"> - Образац „IBNR-LŠ-D“ - Извјештај о ријешеним штетама - Run-off троугао за IBNR, - Образац „IBNR-IŠ-D“ - Извјештај о исплаћеним штетама - Run-off троугао за IBNR, - Образац „IBNR-RŠ-D“ - Извјештај о резервама за настале пријављене штете - Run-off троугао за IBNR, - Образац „IBNRB-RŠ-D“ - Извјештај о пријављеним штетама - Run-off троугао за IBNR, - Извјештај независног ревизора о обављеној ревизији финансијских и других извјештаја друштава за осигурање, - Мишљење овлашћеног актуара на финансијске извјештаје друштава за осигурање, - Пословни план (годишњи и средњорочни), - Годишњи извјештај о пословању. 	Годишње	Друштва за осигурање, Заштитни фонд Републике Српске

Извор: База података Агенције

Табела 6: Информације/мишљења из континуираног надзора у периоду од 01.01. до 31.12.2018. године

Р. Б.	Опис	Надзирани субјект
1.	Информација о капиталу и испуњавању захтјева адекватности капитала друштава за осигурање на дан 31.12.2017, 31.03.2018, 30.06.2018. и 30.09.2018. године	Сва друштва за осигурање из РС
2.	Информација о обрачуну и улагању средстава за покриће техничких резерви на дан 31.12.2017, 31.03.2018, 30.06.2018. и 30.09.2018. године	Сва друштва за осигурање из РС
3.	Информација о достављеним мишљењима овлашћених актуара на финансијске извјештаје и извјештаје о пословању друштава за осигурање и политику саосигурања и реосигурања за 2017. годину	Сва друштва за осигурање из РС
4.	Информација о контроли примјене Одлуке о заједничкој тарифи премија и цјеновнику за осигурање од одговорности за моторна возила у Републици Српској у вези са одобравањем и накнадном корекцијом премијског разреда код уговарања осигурања аутоодговорности	Сва друштва за осигурање из РС и филијале друштава за осигурање из ФБиХ која обављају послове осигурања АО
5.	Информације о трошковима спровођења осигурања за период 01.09 - 31.12.2017. године, те мјесечне информације о трошковима спровођења осигурања у 2018. години	Сва друштва за осигурање из РС и филијале друштава за осигурање из ФБиХ
6.	Информација о обрачунатој премији за период 01.01. до 31.12.2017. године	Сва друштва за осигурање из РС и филијале друштава за осигурање из ФБиХ
7.	Информација о извршеној контроли достављања извјештаја посредника и заступника у осигурању за 2017. и за период од 01.01. до 30.06.2018. године	Сви заступници и брокери у осигурању-правна лица и све предузетничке радње
8.	Информација у вези остваривања права из осигурања од одговорности за моторна возила по одштетном захтјеву	1 филијала друштва за осигурање из ФБиХ
9.	Мишљење о адекватности капитала и техничких резерви друштва за осигурање у оквиру поступка издавања дозволе за обављање послова осигурања у врстама неживотних осигурања из члана 49. став 2. тачке б. и ц. Закона о друштвима за осигурање	1 друштво за осигурање из РС
10.	Информација - сагласност за план пословања у овире поступка издавања дозволе за обављање послова осигурања у врстама неживотних осигурања из члана 49. став 2. тачке б. и ц. Закона о друштвима за осигурање	1 друштво за осигурање из РС
11.	Информација из надзора тарифе премија за добровољно осигурање возача, путника и радника од посљедица незгоде уз осигурање аутодговорности – ауто незгода	1 друштво за осигурање из РС
12.	Информација о финансијском положају друштва за осигурање	1 друштво за осигурање из РС
13.	Информација о контроли тачности Извјештаја о штетама (Образац Ш-Д)	1 друштво за осигурање из РС
14.	Мишљење на емисију акција	4 друштва за осигурање из РС (5 захтјева)
15.	Мишљење на избор овлашћеног ревизора	15 друштава за осигурање из РС (16 захтјева)
16.	Мишљење на програм рада и избор директора	1 друштво за осигурање из РС
17.	Мишљење на план пословања	1 друштво за осигурање из РС 11 друштава за заступање у осигурању из РС 4 брокерска друштва у осигурању из РС
18.	Информација о достављеном плану мјера за обезбјеђење средстава за покриће техничких резерви	1 друштво за осигурање из РС

Р. Б.	Опис	Надзирани субјект
19.	Мишљење на План пословања друштва за осигурање у вези са захтјевом за издавање дозволе за рад у врстама неживотних осигурања 11,12,13,14 и 15, односно у свим врстама осигурања прописаних у члану 49. став 2. тачка а. Закона, осим у врсти 10 за коју има дозволу	1 друштво за осигурање из РС
20.	Информација о поштивању тарифе премија осигурања од незгоде	1 филијала друштва за осигурање из ФБиХ
21.	Информација о извршеној анализи извјештаја независних ревизора за 2017. годину	Сва друштва за осигурање из РС
22.	Информација о основним показатељима пословања друштава за осигурање на тржишту осигурања РС, за период 01.01 - 30.09.2018. године	Сва друштва за осигурање из РС и филијале друштава за осигурање из ФБиХ
23.	Мишљење у вези са захтјевом за издавање дозволе за рад	1 друштво за осигурање из РС
24.	Мишљење о садржају нацрта проспекта и скраћеног проспекта добровољног пензијског фонда	1 друштво за управљање добровољним пензијским фондом
25.	Информација о усклађености достављених база података за обавезна осигурања у саобраћају са Правилником о минималном садржају база података за обавезна осигурања у саобраћају и Упутством о облику и начину формирања база података за обавезна осигурања у саобраћају	Сва друштва за осигурање из РС и филијале друштава за осигурање из ФБиХ

Извор: База података Агенције

2.2.2.2. Редовне и ванредне контроле

Редовне и ванредне контроле обављане су off-site (у просторијама Агенције на основу достављених докумената) и on-site (у просторијама учесника на тржишту осигурања). Контроле се проводе према стандардизованим супервизорским методологијама, које се редовно ревидирају и усклађују са стеченим искуствима у пракси и међународним стандардима супервизије осигурања.

У извјештајном периоду покренуте су 23 контроле, а завршене су и 3 контроле покренуте крајем 2017. године. Аналитички преглед контрола, према начину обављања и према врстама учесника на тржишту осигурања дат је у наставку.

а) On-site контроле друштава за осигурање са сједиштем у Републици Српској, филијала друштава за осигурање из ФБиХ и Заштитног фонда Републике Српске

У складу са Планом редовних контрола за 2018. годину, Агенција је покренула 9 редовних on-site контроле и то код:

- 6 друштава за осигурање са сједиштем у Републици Српској,
- 2 филијале друштава за осигурање са сједиштем у ФБиХ и
- Заштитног фонда Републике Српске.

У овом извјештајном периоду, on-site контроле су биле усмјерене на провјеру:

- података који су предмет уписа у регистре који се воде код Агенције,
- рада органа управљања,
- организације продаје осигурања и примјене тарифа и услова осигурања код закључивања уговора о осигурању,
- аката пословне политике,
- политике реосигурања,
- обрачуна техничких резерви,
- улагања средстава за покриће техничких резерви и 50% минималног гарантног фонда,
- обрачуна капитала и адекватности капитала,
- финансијског и рачуноводственог аспекта пословања (трансакције са повезаним лицима, ликвидност, процјене билансних и ванбилансних позиција са аспекта примјене подзаконског прописа Агенције, висине и покривености трошкова спровођења осигурања и др),
- обрачуна откупних вриједности код уговора о животном осигурању,
- уговора о осигурању,
- уговора о заступању и посредовању у осигурању,

- предуговорног и уговорног информисања осигураника,
- процеса и ажурности рјешавања и исплате одштетних захтјева и захтјева за исплату осигураних сума,
- примјене Правилника о поступању друштва за осигурање у вези са притужбама,
- примјене прописа о спречавању прања новца и финансирања терористичких активности и др.

Агенција је, на основу претходно идентификованих ризика у оквиру активности континуираног надзора, обавила и 7 ванредних on-site контрола и то код:

- 3 друштва за осигурање са сједиштем у Републици Српској (код једног друштва обављене су двије контроле) и
- 2 филијале друштва за осигурање са сједиштем у ФБиХ (у једној филијали су обављене двије контроле).

Предмет ванредних on-site контрола био је:

- примјена Одлуке о заједничкој тарифи премија и цјеновнику за осигурање од одговорности за моторна возила у Републици Српској („Службени гласник Републике Српске“, бр: 94/15), укључујући аспект обрачуна и наплате премије осигурања и трошкова у вези са уговарањем осигурања аутоодговорности, те давање понуде за закључење уговора о осигурању,
- примјена члана 22. и 23. Закона о обавезним осигурањима у саобраћају, у вези са обрадом и исплатом одштетних захтјева из основа аутоодговорности,
- оцјена усклађености организације и пословања филијале са законским и подзаконским актима, те организација продаје осигурања и
- извршење мјера из претходне контроле.

Поред наведеног, у овом извјештајном периоду, завршене су и 3 редовне on-site контроле, које су покренуте крајем 2017. године.

б) On-site контроле заступника и брокера у осигурању

У складу са Планом редовних контрола за 2018. годину, Агенција је покренула 3 редовне on-site контроле и то код:

- 2 брокерска друштва у осигурању са сједиштем у Републици Српској и
- 1 друштво за заступање у осигурању са сједиштем у Републици Српској.

Редовне контроле заступника и брокера у осигурању биле су усмјерене на провјеру:

- података који су предмет уписа у регистре који се воде код Агенције,
- процедуралног усклађивања пословања са законским прописима,
- уговора о посредовању у осигурању,
- финансијског и рачуноводственог аспекта пословања и

- примјене прописа о спречавању прања новца и финансирања терористичких активности.

Поред редовних контрола, Агенција је, на основу претходно идентификованих ризика у оквиру активности континуираног надзора, обавила и 2 ванредне on-site контроле и то код:

- 1 брокерског друштва у осигурању са сједиштем у Републици Српској и
- 1 предузетника за заступање у осигурању.

Предмет ванредних контрола су послови заступања при закључивању уговора о осигурању одговорности за моторна возила.

в) Off-site контроле

Агенција је извршила 2 ванредне off-site контроле филијала друштава за осигурање са сједиштем у ФБиХ. Предмет контроле био је примјена Одлуке о заједничкој тарифи премија и цјеновнику за осигурање од одговорности за моторна возила у Републици Српској.

На основу континуираног надзора, те on-site и off-site контрола изречен је већи број различитих надзорних мјера.

2.2.2.3. Мјере надзора

У наредној табели дат је сумарни приказ изречених мјера надзора, издатих прекршајних налога и поднесених захтјева за покретање прекршајног поступка у 2018. години.

Табела 7: Изречене мјере надзора, издати прекршајни налози и поднесени захтјеви за покретање прекршајног поступка, у периоду од 01.01. до 31.12. 2018. године

Р. Б.	Врста мјере	Учесник на тржишту
1.	Налог за отклањање незаконитости/неправилности	
	Усклађивање улагања средстава за покриће техничких резерви са подзаконским актима у одређеном року	2 друштва за осигурање из РС
	Привремена забрана закључивања нових уговора обавезног осигурања од аутоодговорности на одређеној територији	1 друштво за осигурање из РС 2 филијале друштва за осигурање из ФБиХ
	Забрана одређених финансијских трансакција	1 друштво за осигурање из РС 2 филијале друштва за осигурање из ФБиХ
	Налог друштву за осигурање да овлашћени актуар изврши анализу тарифа премија за одређене врсте осигурања	1 друштво за осигурање из РС
	Налог друштву за осигурање да овлашћени ревизор достави додатне извјештаје/информације	1 друштво за осигурање из РС
	Обустава примјене појединих одредби из тарифа за одређене врсте осигурања	2 друштва за осигурање из РС 1 филијала друштва за осигурање из ФБиХ
	Достављање аката пословне политике у складу са подзаконским прописима	1 друштво за осигурање из РС 1 филијала друштва за осигурање из ФБиХ
	Поштивање усвојених аката пословне политике	1 друштво за осигурање из РС 2 филијале друштва за осигурање из ФБиХ

Р. Б.	Врста мјере	Учесник на тржишту
	Налог за састављање и достављање извјештаја у складу са подзаконским прописима	3 друштва за осигурање из РС 1 филијала друштва за осигурање из ФБиХ
	Побољшање информационог система	2 филијале друштва за осигурање из ФБиХ
	Уређење процеса рјешавања одштетних захјева	1 друштво за осигурање из РС 4 филијале друштва за осигурање из ФБиХ
	Поштивање услова и тарифа обавезног осигурања од аутоодговорности	6 друштва за осигурање из РС 8 филијала друштва за осигурање из ФБиХ
	Достављање надзорних и статистичких извјештаја у електронском облику	1 предузетник за заступање у осигурању
	Достављање анализе о адекватности премије за одређену врсту осигурања, утврђивање адекватности тарифних стопа, доплатака и попушта, те осталих фактора који значајније утичу на обрачун премије осигурања	1 филијала друштва за осигурање из ФБиХ
	Обустављање праксе преноса дијела послова осигурања на правна лица која немају дозволу надлежног регулатора за обављање дијела или свих послова осигурања у оквиру дјелатности осигурања	1 филијала друштва за осигурање из ФБиХ
	Усклађивање пословања са прописима који регулишу заступање и посредовање у осигурању	1 брокерско друштво за осигурање
	Остали налози (обезбјеђивање евиденција и докумената из пословања филијале друштва из ФБиХ, вршење трансакција путем рачуна, уређивање аката пословне политике у формално-правном и нормативном смислу, друге мјере у вези управљања ризицима, повлачење образаца строге евиденције и располагање са истим у периоду забране закључивања уговора, процјена вриједности некретнина, измјене тарифа, усклађивање и начин вредновања хартија од вриједности, анализа трошкова држања залиха рекламног материјала, достављање доказа о уплати доприноса на име превентиве, обустављање праксе поврата дијела наплаћене премије по основу утврђеног позитивног тех. резултата, књижења у складу са прописима из области рачуноводства, наплата регреса у складу са прописима	4 друштва за осигурање из РС (10 налога) 5 филијала друштва за осигурање из ФБиХ (13 налога) Заштитни фонд РС (3 налога) 1 брокерско друштво за осигурање
	Прекршајни налози (према друштву и директору)	
2.	Непоштивање одредби Закона о обавезним осигурањима у саобраћају у погледу закључивања уговора о обавезном осигурању (члан 10. став 1)	2 друштва за осигурање из РС 3 филијале друштва за осигурање из ФБиХ
	Непоштивање одредби Закона о обавезним осигурањима у саобраћају (члан 10. став 6)	1 филијала друштва за осигурање из ФБиХ
	Непоштивање законских рокова у вези рјешавања и исплате одштетних захјева	1 филијала друштва за осигурање из ФБиХ
	Непоступање у складу са прописима који регулишу заступање и посредовање у осигурању	1 филијала друштва за осигурање из ФБиХ
	Непоступање по налогу за отклањање неправилности/незаконитости	1 филијала друштва за осигурање из ФБиХ
3.	Захтјев за покретање прекршајног поступка	
	Непоштивање одредби Закона о обавезним осигурањима у саобраћају у погледу закључивања уговора о обавезном осигурању (члан 10. став 1)	4 друштва за осигурање из РС (6 захтјева) 4 филијале друштва за осигурање из ФБиХ (6 захтјева)

Р. Б.	Врста мјере	Учесник на тржишту
	Непоштивање законских рокова у вези рјешавања и исплате одштетних захтјева	1 друштво за осигурање из РС 1 филијала друштва за осигурање из ФБиХ
	Недостављање обавјештења, извјештаја, података у складу са прописима	1 друштво за осигурање из РС

Извор: База података Агенције

Поред наведених мјера, Агенција је на основу контроле обављања дјелатности заступања у осигурању на станици за технички преглед, која је извршена крајем 2017. године, наложила физичком лицу да престане обављати послове заступања у осигурању, те привредном друштву да онемогући неовлашћено обављање послова заступања у осигурању у својим пословним просторијама/станица техничког прегледа. Такође, Агенција је упозорила грађане и привредне субјекте Републике Српске на неовлашћено обављање послова заступања у осигурању на наведеној станици техничког прегледа, те пријавила Републичкој управи за инспекцијске послове неовлашћено обављање дјелатности заступања у осигурању.

О уоченим неправилностима у пословању појединих друштава за осигурање обавијештени су и други органи да, у складу са њиховим надлежностима, предузму мјере и активности на отклањању истих (Министарство унутрашњих послова Републике Српске, Агенција за банкарство Републике Српске, Комисија за хартије од вриједности Републике Српске, Републичка управа за геодетске и имовинско – правне послове).

3. АКТИВНОСТИ У ВЕЗИ СА ЗАШТИТОМ ПОТРОШАЧА У ОСИГУРАЊУ

Поред надзорних и регулаторних активности, које су индиректно усмјерене на заштиту потрошача у осигурању (осигураника, трећих оштећених лица и корисника осигурања), Агенција се заштитом потрошача бавила и у директној комуникацији са потрошачима преко стручних служби Агенције, као и преко Омбудсмана у осигурању.

Потрошачи су се обраћали Агенцији подношењем притужби, жалби, упита, захтјева за надзор и других поднесака, те путем посебне е-mail адресе (*potrosaci@azors.rs.ba*) отворене у сврху информисања потрошача о свим битним питањима везанима за област осигурања.

Истиче се да Агенција не може да предузима радње којима се мијеша у надлежности друштва за осигурање за утврђивање обавезе на исплату одштете или осигуране суме, висине исплаћених или спорних износа, као ни радње којима се уплиће у судски поступак у појединачним случајевима. Такође, Агенција не може давати савјете ни препоруке у вези са услугама осигурања нпр. који уговор о осигурању је најбоље закључити и са којим друштвом за осигурање.

3.1. Омбудсман у осигурању

Омбудсман у осигурању је вансудски начин рјешавања спорова из осигурања који обухвата различите радње које се предузимају ради рјешавања спора вансудски, у ком циљу може: утврђивати да ли је у процесу обраде захтјева кршен Кодекс пословне етике друштва за осигурање, посредовати међу странама у спору, доносити препоруке за једну или обе стране у спору, предлагати начин рјешавања спорова, али не може доносити коначне одлуке о имовинско - правним захтјевима, јер су исте у искључивој надлежности суда.⁷

Разлози због којих су се потрошачи услуга осигурања обраћали Омбудсману у осигурању, у периоду од 01.01. до 31.12.2018. године, су сљедећи:

- питања у вези са законским роковима за рјешавање по поднесеним захтјевима,
- питања како да остваре права из осигурања,
- незадовољство висином понуђене накнаде штете/одштете,
- неблаговремене исплате или неплаћање неспорног дијела штете,
- незадовољство исплатом неспорног дијела штете без сагласности оштећеног/осигураника,

---

⁷ Дјелокруг рада Омбудсмана, утврђен је Законом о друштвима за осигурање, Правилником о Омбудсману у осигурању у Републици Српској („Службени гласник Републике Српске“ број: 2/19), Кодексом пословне етике друштва за осигурање – објављен на интернет страници, Статутом Агенције ("Службени гласник Републике Српске", број: 2/15 и 76/16) и Правилником о унутрашњој организацији и систематизацији послова у Агенцији.

- остваривање права по основу осигурања лица од посљедица несрећног случаја/незгоде,
- незадовољство утврђеним степеном инвалидности код осигурања лица од посљедица несрећног случаја/незгоде,
- недостатак информација о условима осигурања и проблеми у вези реализације уговора о осигурању отплате готовинских кредита од ризика смрти, неспособности за рад и незапослености корисника кредита,
- необавјештеност о обавези да се уз уредно и потпуно попуњен образац европског извјештаја о саобраћајној незгоди, који се користи као доказ о наступању штетног догађаја у ситуацији када је износ одштете мањи од 500 КМ, прилажу и фотографије оштећења на возилима као и мјеста штетног догађаја и
- несугласице у вези са примјеном правила о плаћању увећане премије („малус“) код обнове обавезног осигурања од аутоодговорности, независно код којег осигураваача се обнавља осигурање.

У извјештајном периоду запримљено је 98 разних писаних поднесака (приговори/захтјеви за вансудско рјешавање спорова, притужбе и др). Поред наведеног, странке/потрошачи у осигурању су се обраћали доласком у просторије Агенције и путем телефона, те добиле одговарајуће информације и савјете и са друштвом за осигурање ријешиле несугласицу или спор без формално поднесеног приговора, односно покренутог поступка за вансудско рјешавање пред Омбудсманом у осигурању. На тај начин остварене су 193 усмене консултације.

3.1.1. Активности у вези са приговорима/захтјевима за вансудско рјешавање спорова из осигурања

Од 98 запримљених поднесака, услове за поступање Омбудсмана у осигурању⁸ у вансудском поступку испунило је 78 поднесака.

У наредној табели дата је структура писаних приговора по врстама осигурања:

Табела 8: Структура приговора/захтјева за вансудско рјешавање спорова по врстама осигурања

Р.Б.	Врста осигурања	31.12.2017.		31.12.2018.	
		Број приговора	(%)	Број приговора	(%)
1.	Осигурање од одговорности за моторна возила	50	54,9	50	64,1
2.	Осигурање возила-каска	6	6,6	3	3,8
3.	Осигурање од посљедица несрећног случаја/незгоде	21	23,1	11	14,1
4.	Осигурање живота	6	6,6	4	5,1
5.	Здравствено осигурање	1	1,1	4	5,1
6.	Осигурање имовине од пожара и природних сила	2	2,2	2	2,6

⁸ Приговор је акт којим се покреће поступак вансудског рјешавања спора из осигурања код Омбудсмана у осигурању. Процесна претпоставка да се овај поступак покрене је, између осталог, да се странка претходно обратила друштву за осигурање у интерном жалбеном поступку, приговором/жалбом/притужбом поводом поднесеног одштетног захтјева/захтјева за исплату накнаде из осигурања, да није задовољна како је њен захтјев ријешен, а са циљем да избјегне судски поступак.

Р.Б.	Врста осигурања	31.12.2017.		31.12.2018.	
		Број приговора	(%)	Број приговора	(%)
7.	Осигурање од осталих штета на имовини			2	2,6
8.	Осигурање кредита	2	2,2		
9.	Осигурање од професионалне одговорности	3	3,3	1	1,3
10.	Помоћ на путу			1	1,3
УКУПНО:		91	100,0	78	100,0

Извор: База података Агенције

У структури писаних приговора, најзначајније учешће су имали приговори у врсти осигурања: обавезно осигурање од одговорности за моторна возила, а што је у складу са учешћем премије ове врсте осигурања у укупној премији, при чему су подносиоци била трећа оштећена лица.

У наредној табели дат је преглед начина рјешавања по приговорима/захтјевима за вансудско рјешавање спора и другим писаним поднесцима.

Табела 9: Преглед рјешавања Омбудсмана по приговорима/захтјевима за вансудско рјешавање спора и другим писаним поднесцима

Начин рјешавања	Број
Донесена одлука којом је: утврђено кршење Кодекса пословне етике друштава за осигурање у Републици Српској и предложено друштву за осигурање да исто отклони; странци предложен начин рјешавања спора, одржана медијација, постигнут споразум, странка одустала јер је спор ријешен прије формалне препоруке Омбудсмана, одговори у вези несугласице/спора, итд.	25
Није у надлежности (од Омбудсмана тражено да мериторно ријеши спор, води се судски поступак, захтјеви других лица који не произилазе из осигурања, приговори правних лица)	11
Донесена одлука да друштво за осигурање није прекршило Кодекс пословне етике	26
Преураћен приговор, подносилац нема својство потрошача и сл.	8
Прослијеђено на надзор стручним службама Агенције	7
Прослијеђено Омбудсману у осигурању ФБиХ	1
Приговори/захтјеви за вансудско рјешавање спорова укупно:	78
Одговори на питања	15
Одговори на притужбе, обавјештења и др. писане поднеске	5
Други поднесци укупно:	20
УКУПНО:	98

Извор: База података Агенције

3.1.2. Едукација потрошача у осигурању

Омбудсман у осигурању је била и предавач на једнодневним припремно - едукацијским програмима за полагање стручног испита за добијање овлашћења за обављање послова заступања и посредовања у осигурању, у организацији Агенције, са темом „Заштита потрошача корисника услуга осигурања, Кодекс пословне етике и Омбудсман у осигурању“.

3.1.3. Друге активности Омбудсмана у осигурању од значаја за кориснике услуга осигурања

Друге активности Омбудсмана у осигурању односе се на провјеру поступања друштава за осигурање у вези са притужбама, а у складу са Правилником о поступању друштава за осигурање у вези са притужбама ("Службени гласник Републике Српске", број: 10/15).

Из достављених извјештаја друштава за осигурање произилази да су се притужбе, које су осигураници упућивали друштвима за осигурање, односиле на рјешавање захтјева из уговора о осигурању (висину штете/накнаде из осигурања) у врстама: осигурање од посљедица несрећног случаја/незгоде, каско осигурање моторних возила, осигурање имовине и осигурање од аутоодговорности, те у дијелу и на управљање процесима у друштву за осигурање.

4. УНАПРЕЂЕЊЕ РАДА И САРАДЊА СА ДРУГИМ ИНСТИТУЦИЈАМА

4.1. Унапређење супервизорских пракси

Агенција, у циљу повећања ефикасности спровођења активности за које је надлежна, континуирано ради на унапређењу и стандардизацији радних процеса.

У овом извјештајном периоду, настављене су активности развоја базе статистичких и финансијских података и показатеља на нивоу сектора осигурања, те унапређења континуираног надзора учесника на тржишту осигурања.

У сврху унапређења надзорних активности, Агенција је у извјештајном периоду потписала Споразум о приступу подацима путем Web сервиса са Агенцијом за идентификациона документа, евиденцију и размјену података БиХ (у даљем тексту: ИДДЕЕА). Наведеним споразумом Агенција је добила приступ подацима из евиденције регистрованих моторних возила, чиме су створене претпоставке за довођење у везу података који се достављају Агенцији са подацима о регистрованим/осигураним возилима које води ИДДЕЕА.

Поред наведеног, завршене су и активности на методолошком уређењу начина синтетизовања, заштите и обраде достављених података из база података за обавезна осигурања у саобраћају друштава за осигурање са сједиштем у Републици Српској и филијала друштава за осигурање са сједиштем у ФБиХ. У ту сврху донесено је Упутство за чување, обраду и кориштење података из база података обавезних осигурања у саобраћају. Овим упутством успостављене су процедуре за поступање са достављеним подацима о полисама и одштетним захтјевима за обавезно осигурање од аутоодговорности и осигурање путника у јавном превозу, и то:

- њихово чување и архивирање,
- начин заштите база података,
- одређивање овлашћених лица, која ће имати приступ базама података, те
- обрада и заштита личних података.

У извјештајном периоду усвојен је Стратешки оквир припреме за прелазак на регулаторни оквир заснован на Солвентности II. Солвентност II је нови законодавни и регулаторни оквир пословања друштава за осигурање у Европској унији, заснован на Директиви 2009/138/ЕС, усвојен 25.11.2009. године, а који је почео да се примјењује 1. јануара 2016. године. Стратешки оквир припреме за прелазак на Солвентност II полази од законом прописаних надлежности Агенције, не прејудуцирајући рокове промјене регулаторног оквира за осигурање у Републици Српској. Овим документом су идентификоване активности које је потребно предузети у циљу припреме преласка у нови регулаторни оквир, а које обухватају развој супервизорских капацитета Агенције и способности друштава за пословање у складу са комплекснијим регулаторним захтјевима.

Унапређење супервизорских пракси, које проводи Агенција, заснивало се и на сарадњи са другим надзорним органима финансијског система у Републици Српској и то кроз размјену података и информација у складу са законским оквиром.

4.2. Унапређење тржишта обавезног осигурања од аутоодговорности – Активности у вези са постепеним увођењем система слободног одређивања цијена/премија

Слободно одређивање премија осигурања подразумијева адекватне податке са становишта врсте и обухвата истих, али и расположивост података за дужи временски период. Стога је формирање стандардизованих/упоредивих база података о уговорима о осигурању и о штетним догађајима из основа уговора о осигурању од аутоодговорности битна претпоставка за израду тарифа премија обавезног осигурања од аутоодговорности у условима слободног одређивања премије.

У овом извјештајном периоду, а у складу са:

- Правилником о минималном садржају база података за обавезна осигурања у саобраћају („Службени гласник Републике Српске“, број: 59/16, 3/18 и 88/18) и
- Упутством о облику и начину формирања база података за обавезна осигурања у саобраћају (http://www.azors.rs.ba/azors/pod_akti/),

сва друштва за осигурање са сједиштем у Републици Српској и филијале друштава за осигурање са сједиштем у ФБиХ су почела са достављањем података из својих база, односно достављени су прописани подаци о уговорима о осигурању и о штетним догађајима из основа обавезног осигурања од аутоодговорности за 2017. годину. Због вишеструког значаја ових података, Агенција је, у току извјештајног периода, прегледала све достављене податке из база података за 2017. годину, као прву годину прикупљања података, те је извршила потребне превентивне активности. Прецизније, друштва за осигурање са сједиштем у Републици Српској и филијале друштава за осигурање са сједиштем у Федерацији БиХ, код којих је утврђено одступање од минималних захтјева прописаних претходно наведеним правилником и упутством, имала су обавезу да изврше корекције, те поново доставе прописане податке о уговорима о осигурању и штетним догађајима из основа обавезног осигурања од аутоодговорности.

Поред наведеног, у току су активности израде приједлога Смјерница које ће друштва за осигурање бити дужна примјењивати приликом израде сопствених тарифа премија и цјеновника за осигурање од аутоодговорности. Смјернице за израду тарифе премија и цјеновника за осигурање од аутоодговорности ће садржавати кораке које друштво за осигурање мора да предузме приликом израде сопствене тарифе, те основне актуарске принципе којих се мора придржавати. Ове смјернице ће бити намјењене органима управљања друштава за осигурање, интерним и екстерним актуарима, лицима одговорним за информатичку подршку и осталим лицима која учествују у обради података, анализи и примјени тарифе. Усвајање ових смјерница је планирано за 2019. годину, и то након разматрања сугестија друштава за осигурање.

У оквиру свеобухватних активности унапређења тржишта осигурања од аутоодговорности, настављене су активности надзора тржишног понашања приликом закључивања уговора о обавезном осигурању од аутоодговорности, које су покренуте крајем претходне године након доношења Смјерница за поступање друштава за осигурање која послују на тржишту осигурања Републике Српске приликом закључивања уговора о обавезном осигурању од одговорности за моторна возила.

Агенција је, у извјештајном периоду, усвојила Одлуку о измјени одлуке о заједничкој тарифи премија и цјеновнику за осигурање од одговорности за моторна возила у Републици Српској („Службени гласник Републике Српске“, број: 84/18). Наведеном одлуком је промијењена јединствена основа, која се користи приликом обрачуна основне премије за све врсте возила, која је смањена са 396 КМ на 356,40 КМ, то јест умањена је за 10%, те је на тај начин дошло до смањења премије осигурања код свих врста возила. Промјена општег нивоа премија обавезног осигурања од аутоодговорности је дио свеобухватних активности на припреми друштва за осигурање за самостално одређивање премије за обавезно осигурање од аутоодговорности.

4.3. Информациони систем Агенције

Информациони систем Агенције обухвата:

1. Информативни центар – успостављен у складу са Законом о обавезним осигурањима у саобраћају ради ефикасног и брзог рјешавања одштетних захтјева на основу штета насталих у саобраћајним незгодама употребом возила.
2. Регистре у складу са одредбама Закона о друштвима за осигурање, Закона о заступању у осигурању и посредовању у осигурању и реосигурању:
  - друштава за осигурање,
  - филијала друштва за осигурање из ФБиХ,
  - заступника и брокера/посредника у осигурању,
  - овлашћених актуара,
3. Регистре у складу са одредбама Закона о добровољним пензијским фондовима и пензијским плановима:
  - друштава за управљање добровољним пензијским фондовима и
  - добровољних пензијских фондова.
4. Е-форме - електронско извјештавање друштава за осигурање, друштава за управљање добровољним пензијским фондовима и других овлашћених учесника на тржишту осигурања.
5. Електронске евиденције сједница управног одбора и стручног колегијума.
6. Канцеларијско пословање, евиденцију надзора, статистику, интернет страницу - информисање јавности и друге помоћне електронске евиденције које су развијене за специфичне пословне процесе.

Наведени регистри су јавни, воде се у електронском облику, а дио података је непосредно доступан јавности преко интернет странице Агенције. Усклађивање ових регистара са промјенама закона и подзаконских аката, као и њихово функционално унапређење, врши се континуирано.

Агенција је највећи дио својих административних, општих и кадровских евиденција организовала у електронском облику, тако да су различити пословни процеси подржани одговарајућим апликацијама које су израђене властитим развојем. Уз стално учешће запослених, врше се дораде апликација у циљу унапређења и израде нових.

У извјештајном периоду извршено је усклађивање и унапређење дијела информационог система који се односи на електронско извјештавање друштава за осигурање и других овлашћених учесника (е-форме).

Континуирано се врши усклађивање свих апликација које у свом пословању користи Агенција са промјенама закона и подзаконских аката, као и њихово функционално унапређење.

4.4. Сарадња са другим институцијама

4.4.1. Сарадња са домаћим институцијама

Настављена је сарадња, успостављена у претходним извјештајним периодима, са министарствима у Влади Републике Српске, а посебно са: Министарством финансија Републике Српске, Министарством за економске односе и регионалну сарадњу Републике Српске и Министарством унутрашњих послова Републике Српске.

Сарадња са Министарством финансија Републике Српске и Министарством за економске односе и регионалну сарадњу Републике Српске одвијала се кроз извјештавање:

- на трећем састанку Одбора за стабилизацију и придруживање између ЕУ и БиХ,
- о активностима из Акционог плана реализације препорука са првог и другог састанка Пододбора за економска и финансијска питања и статистику у оквиру Споразума о стабилизацији и придруживању између ЕУ и БиХ, те кроз извјештавање на трећем састанку наведеног пододбора,
- о активностима из Акционог плана реализације препорука са другог састанка Пододбора за правду слободу и безбједност у оквиру Споразума о стабилизацији и придруживању између ЕУ и БиХ, те кроз извјештавање на трећем састанку наведеног пододбора,
- на трећем састанку Пододбора за унутрашње тржиште и конкуренцију, укључујући заштиту здравља и потрошача,
- о активностима из Републичког акционог плана реализације препорука Европске комисије из извјештаја о БиХ,
- о реализацији препорука FSAP мисије и

- приликом учешћа у раду ТАИЕХ Мисије стручне процјене у Босни и Херцеговини о борби против тероризма и спречавања и борбе против насилног екстремизма.

У току извјештајног периода, настављена је сарадња са Министарством финансија Републике Српске и Министарством за економске односе и регионалну сарадњу Републике Српске, а у вези са системом координације процеса европских интеграција у БиХ и припреме одговора на додатна питања на Упитник Европске комисије за припрему Мишљења о захтјеву за чланство БиХ у ЕУ.

Поред наведеног, сарадња са Министарством финансија Републике Српске одвијала се и кроз:

- активности Комитета за координацију надзора финансијског сектора Републике Српске (у даљем тексту: Комитет) и
- учешће представника Агенције у изради Закона о измјенама и допунама Закона о друштвима за осигурање.

У оквиру активности Комитета, Агенција је сарађивала и са Агенцијом за банкарство Републике Српске и Комисијом за хартије од вриједности Републике Српске и то кроз размјену података и информација неопходних за провођење мјера из надзора које је Агенција изрекла друштвима за осигурање, те организовање заједничког семинара из области спречавања прања новца и финансирања терористичких активности.

Сарадња са Министарством унутрашњих послова Републике Српске заснивала се на достављању информација и података у складу са законом.

Сарадња Агенције са другим институцијама сектора осигурања из БиХ заснивала се на законом успостављеној обавези:

- достављања статистичких података Агенцији за осигурање у БиХ, потребних за израду билтена „Статистика тржишта осигурања БиХ“ и
- размјене информација, добијених у надзору пословања филијала друштава са сједиштем у другом ентитету, са Агенцијом за надзор осигурања ФБиХ.

Поред наведеног, Агенција је учествовала на састанку са Агенцијом за осигурање у БиХ и Агенцијом за надзор осигурања ФБиХ, на којем су се разматрале могућности унапређења сарадње.

У сарадњи са Агенцијом за надзор осигурања ФБиХ одржан је и заједнички састанак са Удружењем друштава за осигурање Републике Српске и Удружењем друштава за осигурање у ФБиХ. На овом састанку је разматрано актуелно стање на тржишту осигурања, те начини провођења мјера Агенције за надзор осигурања ФБиХ за обезбјеђење законитог обављања послова у врсти обавезног осигурања од аутоодговорности у ФБиХ, као и надзорне мјере и активности Агенције након доношења Смјерница за поступање друштава за осигурање која послују на тржишту осигурања у Републици Српској приликом закључивања уговора о осигурању од одговорности за моторна возила.

Сарадња са Агенцијом за надзор осигурања ФБиХ се одвијала и кроз учешће представника Агенције на семинару за актуаре у заједничкој организацији Агенције за надзор осигурања ФБиХ и Актуарског друштва у БиХ.

Агенција је, у току извјештајног периода, наставила сарадњу и са Бироом зелене карте у Босни и Херцеговини, у оквиру Координационог одбора за провођење мјера смањења нерегистрованих/неосигураних моторних возила. Сарадња са Бироом зелене карте у Босни и Херцеговини заснивала се и на заједничком утврђивању потребних активности за испуњавање услова приступања МГА споразуму, те могућностима увођења информационе платформе о издатим полисама осигурања од аутоодговорности.

У сврху унапређења и даљег развоја актуарске дјелатности у Републици Српској одржан је радни састанак са представницима Удружења актуара Републике Српске, на којем су дате смјернице за израду актуарских извјештаја и мишљења, анализиран рад актуара у 2017. години, те разматране будуће активности на изради подзаконских аката из области актуарства.

Путем свог представника у Радној групи за извјештавање и имплементацију међународних обавеза из области спречавања прања новца и финансирања терористичких активности, именованог од стране Владе Републике Српске, Агенција прати и извјештава о активностима у вези са провођењем међународних обавеза из ове области. Поред наведеног, Агенција је, у складу са Закључком Владе Републике Српске број: 04/1-012-2-1402/16 од 16.06.2016. године, учествовала у активностима радних тијела која су спроводила Процјену пријетње од ризика прања новца и финансирања тероризма у Босни и Херцеговини.

Потписан је Споразум о сталном приступу подацима путем Web сервиса са ИДДЕЕА, а што је већ наведено у овом извјештају.

4.4.2. Сарадња са иностраним институцијама

У оквиру сарадње са иностраним супервизорима, у извјештајном периоду, остварена је сарадња са:

- Агенцијом за надзор осигурања Републике Словеније у оквиру рада Колеца супервизора Триглав групе, у којој учествују супервизори држава у којима послују друштва за осигурање из Триглав групе, те кроз учешће на конференцији на тему: „Осигурање у дигиталној будућности“,
- супервизорима у оквиру CESEE иницијативе (Central, Eastern and South-Eastern European Insurance Supervision Initiative), а у оквиру које су, на редовном састанку, разматране могућности смањења удјела осигурања аутоодговорности на тржиштима региона, управљања квалитетом и контролним активностима у вези са примјеном нове директиве ЕУ о дистрибуцији осигурања, те размијењена искуства са системима процјене ризика у сврху надзора и
- Институцијом за финансијски надзор Албаније, кроз учешће на радионици на тему: „Супервизија базирана на ризику“, при чему су се запослени Агенције

детаљно упознали са либерализацијом тржишта осигурања од аутоодговорности у Албанији и начином обрачуна премије осигурања у тим условима.

Сарадња са иностраним институцијама и струковним удружењима остваривана је и путем учешћа представника Агенције на:

- XVI међународном симпозијуму, у организацији Удружења актуара Србије и Економског факултета у Београду, на тему: „Нови изазови на тржишту осигурања“,
- међународном форуму из осигурања (IIF) у организацији Media XPRIMM групе на тему: „Конференција осигурања моторних возила - Иновациони изазови“,
- радионици на тему „Супервизија базирана на ризику“ у организацији Институције за финансијски надзор Албаније, Европског тијела за надзор осигурања и пензионих фондова (European Insurance and Occupational Pensions Authority - EIOPA) и Свјетске банке,
- студијској посјети Словенији са темом: „Вршење надзора над обвезницама за пријављивање сумњивих трансакција у вези прања новца“ у склопу IPA 2013 Twinning пројекта,
- 8. годишњој конференцији EIOPA-е на тему: „Осигурање и пензије: Обезбјеђујући будућност“,
- стручном скупу Српски дани осигурања у организацији Удружења осигуравача Србије,
- састанку високог нивоа у вези са стратешким реакцијама супервизора на изазове у тржиштима осигурања југоисточне Европе, у организацији институције за надзор финансијског тржишта Аустрије.

Независно од наведених појединачних активности сарадње са иностраним институцијама, Агенција се генерално сусреће за низом проблема, приликом реализације активности међународне сарадње, односно приликом идентификације у међународним односима као једине институције надлежне за надзор осигурања учесника на тржишту осигурања Републике Српске и законом овлашћене да потписује међународне споразуме о сарадњи из области осигурања.

Проблем произилази из начина тумачења одредбе члана 9. Закона о Агенцији за осигурање у БиХ ("Службени гласник БиХ", бр. 12/04), који садржи одредбе о међународним односима, при чему се не узима у обзир цјелокупан законски оквир из области осигурања у РС, ФБиХ и БиХ, али и из представљања представника Агенције за осигурање у БиХ приликом остваривања међународне сарадње. Наведено је, поред осталог, и узрок што Агенција није још примљена у Међународну асоцијацију супервизора у осигурању (IAIS) и нису потписани меморандуми о сарадњи са супервизорима из земаља, иако је Агенција предузимала активности засноване на законском оквиру.

4.5. Едукација и повећавање јавне свијести о значају осигурања

Агенција је организовала едукацију и испитни рок за полагање стручног испита, потребног за добијање овлашћења за обављање послова заступника у осигурању и брокера у осигурању, и то један редовни и два ванредна испитна рока. Едукација је обухватала програм предвиђен прописима. Стручни испит је у редовном року положило 78 кандидата, а у два ванредна рока укупно 94 кандидата. Имена кандидата који су положили стручни испит објављена су на интернет страници Агенције.

За потребе едукације запослених у друштвима за осигурање, те заступника и посредника у осигурању, а у циљу јачања професионалних стандарда, Агенција је организовала семинарна на тему: „Унапређење извјештавања учесника на тржишту осигурања у функцији превентивног дјеловања супервизора“.

У циљу успјешније примјене прописа о спречавању прања новца и финансирања терористичких активности, Агенција прати и утврђује потребе за едукацијом обвезника из области осигурања, те у сарадњи са другим институцијама Републике Српске и струковним удружењима организује семинаре и радионице из ове области. За потребе едукације учесника на тржишту осигурања, а у циљу јачања професионалних стандарда, Агенција је у извјештајном периоду учествовала на 10. Форуму спречавања прања новца, финансирања терористичких активности и борба против корупције на тему: „Приступ надзору СПН/ФТА заснован на ризику у осигурању“, у оквиру које је представник Агенције одржао и презентацију.

Такође, Агенција је у сарадњи са Агенцијом за банкарство Републике Српске и Комисијом за хартије од вриједности Републике Српске организовала семинар на тему: „Примјена Закона о спречавању прања новца и финансирања терористичких активности у сектору хартија од вриједности, осигурања и микрокредитних организација“.

Представник Агенције је, на годишњој конференцији: „Интерна ревизија - тренд развоја у БиХ“, одржао предавање о функцији интерне ревизије засноване на захтјевима Солвентности II, а у оквиру којег су презентовани захтјеви које Солвентност II поставља према функцијама из система управљања, те могућности усклађивања са овим захтјевима на актуелном нивоу развијености друштава за осигурање из Републике Српске.

Агенција је у сарадњи са спољним партнером („COFUS Assistance & Consulting“ д.о.о. Бања Лука) организовала 7. годишњу конференцију о осигурању на тему: „Loss Adjuster у функцији подршке сектору штета и осигурање у дигитално доба“.

У оквиру активности повећања јавне свијести о значају осигурања, Агенција је узела учешће на састанку на тему: „Могући модели осигурања за управљање ризицима од поплава/природних непогода са посебним акцентом на поплаве у три пилот општине“ организованим у склопу пројекта којег имплементира развојни програм Уједињених нација (UNDP).

Информисање и едукација учесника на тржишту осигурања и јавности вршена је и путем интернет странице Агенције, и то кроз редовно објављивање:

- извјештаја о стању у сектору осигурања и извјештаја о раду Агенције и
- усвојених подзаконских аката и подзаконских аката у припреми.